

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.

Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »

Za inozemstvo celo
leto lir 40.

Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.

Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 19

V Gorici, v sredo 9. marca 1927.

Leto X.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
ža«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici, Ri-
va Piazzetta št. 18.

Uprava in uredništvo:
tulič Mamelj št. 5.
(prej Scuole).

Telef. int. št. 308.

Prazno življenje.

Kot mrtvaška sapa vleče preko sveta ena ugotovitev: ni veselja do dela. Delavec v tovarni je postal mrtva kepa mesa in mišic, ki se suče le še po taktu paznika ali delovodje; rokodelc leno giblje, ker mu težke misli uhajajo venomer na slab zaslužek; mladi nastavljeni po pisarnah prihajajo topo ob svoji uri v urad brez veselja, brez volje, le da prvega v mesecu zatlači v svojo listnico tisti šop bankovcev, ki ga reši skrbi do polovice meseca; še kmet na polju ne vdihava več božjega blagoslova, ki se dviga na ozarrah.

Vse je topo in trudno. Življenje postaja brez vsebine. Zdi se ko gli-nast vrč, ki se je razrušil in studenčnica v njem se je posušila. Vzrok leži v človeku samem. Poza-bil je, da ne živi samo od kruha in zavoljo kruha marveč, da je tudi bitje, ki razmišlja in čustvuje. Naš čas je vse življenje tako preustrojil, da teče ko mrtev stroj. Naše sto-letje, je stoletje tehničnega napred-ka, obenem pa tudi doba duševne-ga odmiranja. Naši modroslovci in učenjaki hočejo vse najfinejše niti človekovega življenja stakati zgolj po umskih načelih. Duše in srca ne poznajo. Industrijski kapitalizem je ubil še zadnjo troho zavesti v nekdanjem »bogu podobnem« člo-veku.

Najbolj se to pokaže pri mladem človeku, ki postaja delovna sila. Ni več, kot nekoč v stanovsko razde-ljeni družbi, zveze med mladim de-lavcem in njegovim poklicem. Po-klic je danes izgubil vso svojo no-tranjo vrednost. Neki nemški pro-fesor je naredil poizkušnje na 3523 mladih ljudeh, ki so pravkar vsto-pili v službe. Dognal je, da imajo najmanj veselja do svojega dela de-lavci po tovarnah. Čim bolj izpo-drivajo stroji človeško silo, tem bolj otopi delavec pri stalno se po-navljajočih gibih. Nekdanjih vese-lih in ponosnih rokodelskih pomoč-nikov ni več. Mladi uradnik tudi ni več duševno zvezan s svojim pokli-cem. Denar in vedno le denar mu roji po glavi, ob nedelja morda še malo zabave z dekletom ali v kinu, za vsem tem pa stoji ko temna po-sast: brezposelnost.

Prav ta je, ki tudi v veliki meri ubija v vseh delovnih plasteh vese-lje do njih poklicnega dela in do življenja. Delovni človek je postal mrtvo sredstvo. Kakor pokaže mrtva številka v bilanci, tako se od-loči njegova usoda. Kako naj po-tem človek v svoje prazne mehove nalije zlatnejšega vina, kje naj upre pogled v kaj višjega, kako naj obo-gati svojo dušo z božjimi vredno-tami, če pa ne vodi več on gospodar-stva, marveč zmehanizirano gospo-darstvo njega? Življenje je postalo prazno v borbi s stroji in za vsak-danjo skorjo kruha.

Ta življenjski racionalizem sega tudi na kmete. Tudi ondi so že vrgli raz sebe dosti tistega, kar je še na-šim očetom sladilo in bogatilo živ-ljenje. Mrzli razum brez duše tudi na, pozna le sebe samega, morda še pod kmečko streho računa in raču-lastno družino, seseske ali celega na-roda pa že ne več. Kaj brigajo člo-veka vsi drugi, če ve le to, da mora trdo garati za prazni trebuh in svo-jo goloto. Kaj ga briga podvig last-nega naroda: saj nima v borbi za

obstaneč časa misliti na to. Vsebinska življenja je postala tudi na deželi le denar, kruh in begotna naslada.

O ruskem kmetu je veljala pri-slovica da je živel bogato notranje življenje razpet med Boga in rodno zemljo. Kako polna resnica! Sloven-sko ljudstvo je kmečko. Delavskih plasti, ki jih je novo življenje oro-palo življenjske vsebine, je malo.

Kaj se godi po svetu?

Zadnjič smo objavili nekaj mest iz razgovora francoskega zunanje-ga ministra Brianda z urednikom dnevnika »Petit Parisien«. Iz raz-govora se jasno razbere težnja Francije po miru in sporazumu s sosedi onkraj Rena. Ta težnja, ki hvala Bogu ugodno vpliva tudi med Nemci, se ni porodila zgolj iz tega spoznanja, da je človeštvo dovolj trpelo, marveč tudi iz spoznanja lastne nemoči.

Za Francijo in francoski narod velja to še posebno. Prav pred krat-kim je nemški časopis prinesel čla-nek z naslovom

Francija brez Francozov.

Morda je v tem nemškem članku tudi odsev sovražne škodoželjno-sti; vendar je v njem preobilo bridke resnice. Tega se zavedajo tudi Francozi sami brez sličnih člankov. Sami vedo, da bo zvezda francoske slave zatonila, če bo francoski rod od leta do leta kop-nel. Kaj pomaga rodu, ki dorašča spomin na staro slavo, kaj bogast-vo dežele, kaj ime, da je Francija ena najbolj naprednih držav, če pa umirajo tisti, ki morajo to ustvar-jati, ohranjevati in izpopolnjevati. Številke zadnjega ljudskega štetja kažejo sicer, da se je število pre-bivalcev pomnožilo za par tisočev. Toda za ta prirastek se imajo Francozi zahvaliti tuji krvi. Na kartah, ki kažejo umrljivost prebi-valstva, so pa kar celi okraji črno pobarvani v znamenje, da ondi lju-di več umrje, nego se jih rodi. Taki okraji so v večini. Te resnice ne utajijo niti razpisi denarnih nagrad za družine s par otroci, niti usta-nova »Francoske zveze za pomno-žitev francoskega naroda«. Profe-sor Haury je v domoljubnem zano-su spisal brošuro »V boj za življe-nje Francije«. V tisočih izvodov je šla knjižica med ljudstvo. Pred francoske može in žene postavi profesor Haury vprašanje, kaj bo z bodočnostjo Francije, ki ne bo imela več čez par desetletij dovolj domačih moči za svoja polja, za svoje rudnike, za svoje tovarne in kar je najhuje za svoje kolonije. Tuje delovne roke morajo priti v Francijo. Ker delajo, zahtevajo tu-di besedo. Vprašanje padanja roj-stev ni več samo družinska zadeva, marveč postane velike politične važnosti. Francija danes že ni več v stanu upravljati in obvladovati svojih kolonij, ki merijo več ko milijon kvadratnih kilometrov, sa-mo z lastnimi ljudmi. V francos-kem Tunisu na severnoafriških o-balah je naseljenih dosti več Itali-janov ko Francozov. Francoska ko-lonija Tunis je torej v resnici ita-lijanska. Pa tudi domovina sama bridko občuti, da njeni sinovi niso več plodoviti. 35-milijonski narod

Naš slovenski kmet, ki je udan Bogu in svoji rodni grudi, ki jo s tako ljubeznijo obdeluje in ji od-jemlje njen sad, že čuti, da plju-skejo valovi praznega življenja tudi ob njegov prag. Če bodo ti valovi pogoltnili njega, bo vtopljen tudi slovenski narod. Zato dajmo, daj-mo dokler je še čas, negovati kore-nine ki vežejo naš kmečki rod na Boga in zemljo; pomagajmo jih trdno vsidraiti, da bomo živeli krepko in sočno življenje!

še lahko pošilja brambovce na me-jo, kaj bo pa takrat, ko se bo to število še bolj skrčilo?

Skušajo si pomagati na ta način, da olajšujejo inozemskim priseljen-cem pridobitev francoskega držav-ljanstva. To je vse prav. Pa vedeti je treba, da medtem ko se Francija prazni, je v sosednjih deželah pre-malo zemlje. Že zdaj se v obilni meri naseljujejo na Francoskem Italijani; dosti je tudi Poljakov. Prejšnja leta ste brali v »Straži« pozdrave naših izseljencev iz Fran-cije; celo slovenska roka je prijala za kramp in lopato v severno-fran-coskih rudnikih, ker ni francoskih delavcev. Vedno naraščajoči dotok iz drugih držav pa pomeni, da bo Francoz jenjal gospodariti v lastni hiši, če se ne ustavi padanje prebi-valstva. Potem bo res: Francija brez Francozov.

Veseli in lepi Francozi.

Pogostokrat se čuje, da je nra-vna razrvanost kriva propadanju Francije. Na tem bo že nekaj re-snice. Vsaj v velikih mestih, koder uporabljajo vsa mogoča moderna sredstva za preprečevanje rojstev. Toda število rojstev pada tudi po kmetih, koder je ljudstvo globoko verno. Čeprav je Francija na zunaj brezverska, je vendar ljudstvo zelo udano Cerkvi.

Vzrok leži torej drugje. V zna-čaju Francoza, ki si hoče življenje nad vse lagodno ustvariti. Zanj pomenijo otroci breme, odgovor-nost, trud, jim skazijo vživanje le-pega življenja.

Dozdaj se je tudi splošno čulo, da Francoz ne pozna dobrodejne-ga in poštenega družinskega življenja. Pa je ravno nasprotno res! Vezi in ljubezen med starši in otroci so ta-ko nežne, kakor malokje drugod. Pri nas smo vajeni, da oče in mati komaj čakata, da se otroci malo razvijejo in že jih, skoraj nebolje-ne, pošljejo v svet si služiti kruha. Francoz pa ljubi svoje otroke tako, da jih najrajši obdrži doma ali jih vsaj blizu doma preskrbi s kruhom. To pa lahko stori, ko ima družina po enega, dva, največ tri otroke. Prvi otrok je ljubljeneč; nima niti časa, da bi se igral s svojimi vrst-niki; zmeraj ga ljubkajo in božajo ter razmekhužijo. Dva otroka še prideta v družino; toda že se čuje tarnanje, kako bomo shajali. Oče in mati, posebno v mestih in ne-kmečkih krogih, si nočeta zastran otrok odreči sladkosti življenja. Monsieur (mosjè) mora imeti svojo kavarno, svoja zabavišča, svojo stalno družbo, lepo obleko in udob-no stanovanje; madame (gospa) pa se tudi hoče v novi plesni toaleti pokazati vsaj parkrat v pustu. Svo-je prijateljice tudi mora povabiti tu pa tam na kavo; to so družabne

zahteve. Tem se pa veseli Francoz ne more odreči zlasti, če so še pri-jetne in zabavne. Da, in potem, kar je glavno: če je dosti otrok, ženska prebrž ostari, lepota zgine, svežost na obrazu se umakne gubam, in za-stran otrok, da bi Francozinja žrt-vovala svojo lepoto in mladost! »Naj žive z veliko družino narodni voditelji, ministri, poslanci in pred-sedniki Narodnih udruženj za po-množitev naroda«, si misli mlada francoska mati. Ona bo lepo vzgo-jila svojega edinčka ali še enega po vrhu, pri tem se ji bo pa še vedno smehljalo življenje.

Malo bridke resnice leži v raz-mišljanju mlade Francozinje. Pred-sednik republike je samec, okoli Brianda se tudi ne gnete tropa sinčkov in hčeric. Ker nimajo otrok, ostanejo Francozi še v pozni starosti sveži in lepi.

Slavna igralka Sarah je še v svo-jem sedemdesetem letu nastopala po odrih. Veliki pisatelj Anatol France se je razvil šele med 60. in 70. letom. Pa veliki državnik Cle-menceau. 80 let je že imel, ko je šele prav krepko nategnil vajeti francoske zunanje politike. Zdaj jih imata v rokah Poincare, ki v svojem 67. letu dela z lahkoto po 16 ur na dan; in še ima pri tem čas, da piše zgodovinske knjige. Nič bolj mlad ni Briand. Njegovi živci so še tako sveži, da velja za naj-boljšega govornika in najbolj duho-vitega debaterja med vsemi sodob-nimi državniki. Njemu ni nič zju-traj opravljati svoje posle v Parizu na Quai d'Orsey, kjer je francosko zunanje ministrstvo, pod noč pa že otvarjati seje kje v Ženevi ali od-govarjati s smehljajem na obrazu vsiljivim časnikačem.

To je vse lepo in prav. Toda mla-da starost ne priključuje novega rodu. Francoska republika, ki se šteje za neke vrste kulturno evropsko sre-dišče, ne rabi več mladih starcev, marveč mladih Francozov. Te brid-ke resnice se dežela onkraj Alp in Rena zaveda.

Steber domovine.

Mesto naslova »Francija brez Francozov« bi lahko zgoraj napi-sali »Odžagani narodi«. Želja po vživanju življenjskih dobrot ni do-ma le med Francozi, tudi drugje je. Le pogledjmo, kako je med nami! Tudi pri nas v naši ožji domovini, povedo številke, da nazadujemo. Izseljevanje, propadanje kmečkih domov, gospodarske nesreče vse to vpliva na družine. Pod kmečko streho ne dobiš več okoli sklede krompirja kope rdečeličnih in zdravih malčkov. Če pobaraš, ka-ko to, ti odvrnejo: Kdo jih bo re-dil, oblačil in jih preskrbel za živ-ljenje. Je precej bridke resnice v tem! Lepo je, če prihajajo ukazi od oblastev, naj se ljudstvo množi, če pa države ne znajo socialnih razmer tako urediti, da bi si vsak lahko ustanovil svoje ognjišče in preredit svoje otroke. Je pa še dru-gi vzrok. Premalo življenske ko-ražje je v nas!

Slovenska mati, katero je pisatelj Tavčar tako prežlahtno popisal, ni tuhtala kot »Francozinje«, kaj vse si bo morala odreči, če bo rodila otroke. Izpod ene slamnate sloven-ske koče jih je šlo po osem, devet v svet; in nobeden ni delal sramote hiši očetovi. Kjer jih je že osem za-jemalo iz ene sklede, je lahko še

deveti prisedel. Take matere, trpinke in junakinje, so stebri slovenskega rodu. Gorje tebi, slovenski rod, ko se bodo ti stebri zamajali!

Okno v svet.

Duhovnik in politika.

Madžarski listi pišejo, da je pri mas Czernoch odredil, da morajo odslej naprej vsi duhovniki, ki se hočejo politično vdejstvovati, dobiti dovoljenje iz Vatikana.

Saj ni res!

Poljskega zunanjega ministra Zaleskija je neki časnikar spraševal, koliko je resnice na tem, da skušajo Angleži pridobiti Poljsko kot predstražo proti Rusiji. Minister je prav odločno odvrnil, da ni na tem niti trohice resnice. Dostavil je svoje prepričanje, da Anglija dela miroljubno politiko. — Prav res, dokler ji kaže!

Italijanska manjšina na Malti.

Na otoku Malti biva italijansko ljudstvo, ki pa pripada angleški državi. Začetkom marca je nesla iz letniška ladja »Solunto« več sto potnikov iz Italije na Malto. Italijanska manjšina je svoje rojake slovesno sprejela, z njo so tekmovala angleška oblastva, ki so pri-

šlece sila gostoljubno sprejela. Pri slavnostnem večeru, ki se je vršil v prestolici Malte, je tisočglava množica burno vzklikala italijanski domovini.

Avstrijske težave.

V Avstriji je zopet enkrat borba med socialnimi demokrati in krščanskimi socialci v polnem razmahu. V nekem starem arzenalu so našli celo zalogo skritega orožja. Krščansko socialni listi napadajo socialne demokrate in jih dolže javnega upora. Slednji pa prav krenko odgovarjajo in dokazujejo, da so se krščanski socialci hoteli z vojaško silo obdržati na vladi, ker se bližajo poslanske volitve.

Protiitalijansko pisanje.

V milanskem »Corriere della sera« je eden izmed glavnih urednikov napisal uvodni članek, kjer graja protiitalijansko pisanje številnih inozemskih listov. Baš zadnje čase, pravi, se je dvignilo v vseh središčih protiitalijanske agitacije naravnost nesramno napadanje. Čelo ugledni francoski listi kot je »Temps« da pišejo o italijanskem napadu na južno Francijo; obrekujejo, da vlada globoka napetost med milico in redno vojsko; pišejo o hudi Mussolinijevi bolezni. Članek zaključuje, da bo Italija kljub bobnečemu ognju vseh teh laži šla svojo pot dalje.

Preveč prostozidarjev.

V rimski poslanski zbornici so pred tremi dnevi obravnavali poračun pravnega ministrstva. Poslanec Vicini je ob tej priliki poudarjal, da so se framasoni tako vgnezdili med višje uradništvo, da jih ni mogoče iztrebiti. Vladni načelnik ga prekine, da se v polni meri uporablja zakon o tajnih družtvih. Vicini pa nadaljuje, da se ne sme zabiti, da je celo v zbornici in v stranki dosti framasonov.

Delo avstrijskih katoličanov.

Katoliška zveza za Avstrijo je imela te dni svoj XX. občni zbor. Iz poročil je razvidno ogromno delo, ki je vrši ta zveza. Ima lastno tiskarno in knjigarno, ki je izdala lani preko 300.000 zvezkov raznih del. Knjižnica ima 11.000 knjig in več ko dva milijona raznih časopisnih izrezkov. Samo v dunajski nadškofiji je vpisanih v zvezo 44.350 družin.

Katoliški tisk v Švici.

Katoliških dnevnikov ima Švica 20. Petnajst je nemških, štirje francoski in eden italijanski. Druhih katoliških listov je še precejšnje število. Preko stopetdeset.

Kdo dela politiko?

16. februarja so se zbrali v nemškem Frankfurtu ob Menu zastopniki nemških in francoskih framasonskih lož. Pomenili so se ti od ljudstva neizvoljeni zastopniki o bodoči politiki med obema državama. Zahtevali so tudi, naj pruska velika loža opusti svoje stališče, ki je bilo naperjeno proti Franciji. Staropruski veliki loži pripada tudi minister Stresemann.

Razumevanje.

Med italijanskimi profesorji v naših krajih, ki se bavijo z našim slovstvom, je najbolj znan profesor Urbanaz Urbani iz Trsta. V različne slovstvene časopise piše o naših pesnikih in njih delu. Prav pred kratkim je imel v Trstu predavanje o Gregorčiču in Aškercu. Hvaležni smo profesorju Urbanazu, da seznanja svoje rojake z nami. Medsebojno razumevanje mora pripeljati do mirnega sožitja obeh narodov. Samo, če so vsa taka predavanja o Slovencih — nepristranska?

Potres.

Na Japonskem so imeli v ponedeljek zopet potres. Škoda pa ni prav velika.

Dr. Korošec bolan.

Iz Belgrada pišejo, da je dr. Korošec obolel na gripi. Že več časa boleha tudi na sladkorni bolezni, zato se njegovi prijatelji boje česa hujšega.

Dve sliki.

Pustni večer. — Komaj sedma ura je — a že vlada tema kot v rogu. Temni oblaki zagrinjajo nebo in deževne kaplje padajo kot solze vroče iz srca, poročene v žalosti nad zaslepljenostjo mladine, ki se ne zaveda resnosti časa. — Gostilna. — Lepa, nova stavba, ki bi bila v ponos občini, ako bi služila v boljše namene. Kot oči vraga žarijo okna, kot rjojenje pekla hrešči harmonika, buči bas. Vmes tuljenje in udarjanje pet.

Stari in mladi gostilničar se muzata — obilo bo dobička! — Poguba!

Par korakov vstran. Mrzla soba. Tabla, miza, stol — to je vsa oprema. Trop mladeničev: pred njimi zvezki, v rokah svinčnik. Komaj dva dni prej so si ustanovili fantovski krožek — sedaj že delujejo. Z vso vneto poslušajo predavatelja, zapisujejo si najvažnejše točke. Danes je na programu kmetijstvo. Ne moti, ne vabi jih hrup tam zunaj. Na obrazih jim čitaš zadovoljstvo, v očeh jim bereš zavedno misel: obilo bo koristi! — Čast!

Zasuknilo se je...

Ko je Avstrija napovedala Srbiji vojno, je bil v Belgradu za avstrijskega poslanika baron Giesl. Mož se je prav krepko postavil proti Srbiji, ko je predal ultimatum. Po vojni se je v palači bivšega avstrijskega poslanstva nastanilo zunanje ministrstvo. Nekega dne pride v palačo postaren gospod, kateremu se je videlo, da je v teh prostorih prav dobro znan. Potrka na nekem oddelku in prosi za jugoslovansko državljanstvo. Gospod razloži, da prosi zato, da bi dobival potem od Jugoslavije pokojnino kot je določena za bivše avstrijske uradnike, ki so jugoslovanski državljani. Kdo je bil ta gospod si lahko mislite.

Ne morejo ga pozabiti.

Listi pišejo, da bodo Madžari kovali zlatnike s kraljevo podobo. Samo ne ve se še kateri kralj bo »namalan«.

Gospodarstvo.

Ne vničite nas!

(Prošnja na g. prefekta.)

Odlok o državni taksi na koze je ljudstvo po Bovškem in zlasti v trentarski dolini zadel, kakor strela z jasnega. Obupano bega in poprašuje, ali ne bo milosti, ker vidi, da je s tem korakom ubit zadnji vir dohodkov. Kako naj vendar nad vse siromašni bovški kozar plača 20 lir od glave? Kje so vsi drugi stroški, kje prežvljanje družine, kje vseh vrst davki itd. itd.? S kozami smo vsaj deloma krili najnujnejše stroške. Če nam še to vzamejo pa pojdemo... kam? Poreče kdo: zakaj pa ne redite raje ovce? Tak ne pozna prav nič tukajšnjih razmer. Naj navedemo le par točk, ki vsaj nekoliko osvetlijo položaj:

Ovce absolutno ne morejo opasti naših hribov, ki so silovito strmi in bi se brezdvomno pobile. Kaj bi bilo na pr. s planinami, kjer je le malo ravnege, nenevarnega sveta? Ovca bi ta slednji teren opasla in čez par tednov, ko bi se imela molžati, šele prav razviti, bi morala nazaj v hlev. Koza pa prepleza skale in strmine in povsod najde dovolj okusne hrane, tako da žival lahko ostane do prvih mrazov v planini. Ni treba tu še posebej omenjati, da je ovca čez zimo zaprta v hlevu in živi od gospodarjevega s trudom v hriboh naštetega sena, koza pa, če le ni debele snežne odeje, se spraska do vsakega robca in je zadovoljna s staro, ovenelo travo ali posušenim grmičjem. Nadalje je upoštevana vredno dejstvo, da koza z lahko koto prenaša najhujšo žejo, ovca v vročini leže, omaga in tudi pogine. Kdo bo našteval nevarnosti pred kamenimi plazovi, ki se jim koza kot inteligentnejša spretno umakne. — Z gospodarskega stališča posebej moramo še poudarjati, da molze koza 8—10 mesecev (nekateri tudi celoletno), ovca pa le 3 do 4 mesece. Kakšna velikanska razlika! Kje nas si to ubogo ljudstvo pozimi oskrbi mleka, obele in sira, ki je s krompirjem skoroda izključna njegova hrana?

Stoletja že se pasejo koze po teh krajih, a nikdar ni bilo slišati, da se je vsled njih gozd poslabšal ali da je zgnil. Gozdov imamo hvala Bogu, dovolj, a nam ne dajo — če iz vzamemo za domačo potrebo — nikakih dohodkov, ker se izvoz lesa vsled težkega spravljavanja in še bolj vsled oddaljenosti od prometnih žil nikakor ne splača. Sicer pa naj bodo v bodočnosti gozdovi še bolj bahati in košati, kaj nam pomaga, če bomo umirali v njihovem hladu nagi in praznih rok? Bivša monarhija je uvidela dejansko stanje in je kozjerejo na Bovškem dobrohotno tolerirala.

Kakor otroci do očeta se obračamo do goriškega gospoda prefekta in ga pri božjem usmiljenju jokajoč prosimo, da posreduje za nas pri centralni vladi, da davek na koze vsaj v teh jalovih bovških hriboh odpravi.

DNEVNE VESTI.

SPET SE PRIPRAVLJAJO.

Vrli »Mladikarji«, ki so se za pust tako dobro odrezali, bodo prav v kratkem spet stopili na oder. Če ne bo zaprek, kajpada. Igrali bodo veliko žaloigro »PRABABICA«. — Več izveste že o pravem času!

Kemperle je vstal.

Polde Kemperle, ki se zdravi pri usmiljenih bratih že od svečnice sem, je že toliko okreval, da lahko sprejema številne obiske pri mizi v sobi in ne več na bolniški postelji. To v znanje vsem prijateljem in znancem!

Izjava.

Dopisa v »Straži« z dne 25. februarja iz Čadrga nista pisala ne Jelinčič Anton in ne Kutin Anton iz Čadrga.

Uredništvo.

Sodišču predan.

Poslanska zbornica je dovolila sodišču, da postopa proti tirolskemu poslancu baronu Sternbachu. Obdolžen je, da je prestopil zakon o zborovanju.

Dobro so se založili.

V Trstu so tatovi vdrli v glavno tobačno zalogo in so odnesli za 50 lir tobaka.

Če študent na rajžo gre...

Ta pristna študentska pesem, ki izraža radost mladega, upov polnega fanta nad prosto naravo in svobodnim razmahom mladih sil, je danes pozabljena. Menda ni več ti stega starega dijaškega življenja, ki je bilo pretkano s sočnim humorjem, z idealizmom za narod in domovino ter z voljo do ustvarjanja jočega dela. Vsebinsko duševnega obzorja današnjega študenta tvori kino, ples, dekle, sport, niti roman ne več. Zato so pa napredki v šoli naravnost sijajni. V Ljubljani se zastran slabih šolskih redov mlečnozobniki streljajo in obešajo, pri nas jim pa menda kino, ples in sport še za to ne dajo dovolj potrebnega časa!

Iz Belgrada.

Položaj jugoslovanske vlade še ni prav jasen. Protivladne stranke se združujejo, da bi vrgle vlado, a se še med sabo ne morejo sporazumeti. Med radikali še zmeraj vre, ker so razdeljeni na pašičevce in uzunovičevce. Vse gre le po osebah.

Posojilnicam!

Požurite se, da pošljete Zadrugni zvezi izjave za vpis v seznam kreditnih zavodov pri finančnem ministru. Če še niste sestavili bilance za 1926., napišite podatke iz leta 1925. Kdor zamudi rok, bo kaznovan! Za tiste posojilnice, ki dosejajo še niso storile svoje dolžnosti, Zveza ne prevzame odgovornosti, da prijava pride pravočasno do ministrstva. Odgovarjajo pa vsi člani načelstva in v slučaju zanemarjenja svojih dolžnosti tudi člani nadzorstva solidarno!

Za avtomobiliste.

Prefektura nam sporoča, da morajo do 30. junija t. l. vsi lastniki avtomobilov in podobnih vozil spremeniti značke in številke na vozilih. To je zdaj potrebno, ker so se ustanovile nove pokrajine. Za našo pokrajino bodo veljale značke G. O. Treba je vložiti na kolkovanem papirju prošnjo za vpis v register. Potem dobi vsak lastnik tekočo številko.

Potrjujemo,

da g. dijak Podveršič Albin iz Višpolž št. 66 ni pisal dopisa v »Goriški Straži« št. 10. Uredništvo.

Udruženje obrtnikov

in industrijalcev še enkrat opozarja potom nas na odlok, ki govori o globah za zamudnike pri plačevanju davkov. Globa znaša 4 do 6 odstotkov od 1. januarja 1927. dalje.

Pogreša se

od prejšnjega četrtka mladenič Mirko Besednjak iz Pedrege pri Rihemberku št. 104. Rojen je leta 1909. Služil je v Trstu v ulici Ghega 2. V četrtek je rekel gospodarju, da gre na bolniško blagajno. Vrnil se ni več. Kdor bi o pogrešanem kaj vedel, naj brž sporoči bližnji orožniški postaji.

Našli so

nek plašč. Kdor ga je izgubil, ga dobi nazaj pri mestnem županstvu.

Najhujši kadilci.

Iz podatkov je razvidno, da so najstrastnejši kadilci v Jugoslaviji Slovenci. Na leto pokadi vsak Slovenec 1042 gramov tobaka. Potemtakem so Slovenci tisti, ki najbolj podpirajo državo.

Kaj je novega na deželi?

Renče.

Prosvetno društvo »Iskra« bo vprizorilo 20. t. m. igro »Mlinar in njegova hči«. Ta gra je splošno znana; na vsakem večjem odru se je že igrala — samo pri nas ne. Vsled tega si je vzelo naše prosvetno društvo to nalogo, da pokaže tudi na renškem odru to lepo žalostno igro.

Igralci stopajo izurjeni, v dobri šoli, takrat dobro pripravljeni na oder. — Prepričani smo, da bo cenj. občinstvo v pravilni meri znalo ceniti trud igralcev in požrtvovanje. Ob enem prosimo vsa sosedna društva, da bi ne prirejala za isti dan nikake prireditve in da nam bi priskočila na pomoč pri ogromnih stroških — vrnili vam bomo milo za drago.

Sempas.

Kakor drugod, se tudi pri nas oglašajo gospodarska kriza, ki jo zelo občutimo mi kmetje. Vinski pridelek je po večini še v kletih, je zelo malo kupcev, dasi je letošnja kapljica boljše od lanske. Začela je delovati tudi »Vinarska zadruga«, ki je že nekaj vina pokupila.

Precej dohodkov nam donša Mlekarna, ki oddaja sveže mleko v Trst. Želeti bi bilo, da bi se tudi sosednje vasi pritegnile.

Na elektriko tudi čakamo, že nekaj let. Obljubili so nam že, kadar so električno žico napenjali po naših njivah, da bomo gotovo dobili tudi električne žarnice po hišah za odškodnino. Prosimo trdko, da nam jo tudi v resnici napelje. — Plesov ta pust »žal« ni bilo pri nas.

Kmet.

Črniče.

V soboto sta bila poročena gosp. Stanislav Ferjančič iz Sanabora in gospodična Angela Ušai iz Raven pri Črničah. Mlademu paru želimo obilo sreče in blagoslova. Bog ju živi na mnoga leta!

Jamlje na Krasu.

Vdana v božjo voljo in previdena s svetimi zakramenti je umrla tukaj v starosti 71 let gospa Pahor Jožefa. Dobro je bila poznana na Kamnem in Vrsnem pri Kobaridu, kjer je bila znana pod imenom »Peška kraška«. Prekupčevala je s sirom na debelo. Rajnica je bila vzorna krščanska žena. Dosti je pretrpela. V vojni je zgubila dva sinova. Moža in hčer ji je pa po vojni ubila granata. Bog ji daj sveti mir!

Sveto.

Pri nas je umrla dne 26. februarja previdena s sv. zakramenti v 76. letu starosti mati Ana Dugulin. Starejši sin edinec ji je umrl v ujetništvu. Bila je dobra in skrbna mati. Ugledni družini naše sožalje, nji pa večni mir!

Iz vipavske doline.

V priprosti zakotni vasi na vipavskem ne daleč od Nanosa so priredili v nedeljo 27. februarja kar dve prireditvi. »Prosvetno društvo« je imelo lep zabavni večer, ki je prav dobro vspel. To je bila prva prireditev; druga je bila seveda ples. Ena je bila na dolnjem koncu vasi, druga na gornjem. Čudno je, da stariši puščajo nedorasla dekleta od 15. do 16 let na plesišče. Seveda ne pomislite, kam ples pripelje. Bode izvedeli pa prihodnjič, le malo potrpite.

»Pustni torek.« Tega tudi ne bodo še opustili. Kakor navadno so ga tudi letos prav dobro in lepo počastili z »maškarami«.

Štomaž.

Odkar so odpravili župane smo zgubili našo občinsko pisarno v Skriljah. Nismo več središče občine. Kakor so morali prej v občinskih zadevah Skriljani k nam, moramo sedaj mi k njim. Kaj hočemo, svet je okrogel in vrteč! — Občinski gozd, ki je bil prej skupna last,

smo razdelili. Naredili smo toliko delov, kolikor je hiš. 8. decembra l. l. smo srečali za deleže. Razdeljenje je bilo na mestu. Že več let neočiščen gozd je sedaj urejen. Tudi bodo razni posestniki radi pogostili svoje goličave. — Občinske poti, ki nam jih je voda hudo razrila, smo z roboto za silo popravili. — Smrt je zadnje čase imela svojo žetev. 20. januarja smo pokopali častiljivega starčka 80 letnika Janeza Črnigoja št. 66, očeta našega zadnjega župana. 29. januarja je podlegla dolgi bolezni Julija Stokelj št. 29. Dne 9. febr. je zgubila Drečko va družina svojo blago mamico, Gizelo Bratina. Plemenita žena je imela krasen pogreb. Zadnji nas je zapustil Andrej Bratina. Našim rajnikom večno luč, preostalim pa sožalje! — Predpust nam je prinesel tudi eno poroko. Združil je vrlo Marjino družbenico Justo Bratina z zvestim cerkvenim pevcem Francetom Bratinom. Naj bosta srečna! — Drugače je vse po starem. Vedno glasneje si živžgamo pesmico o praznih aržetih. Anti poznate tudi vi g. urednik, njeno melodijo? (Pa še celo tri »viže«! Urednik.)

Kal nad Kanalom.

(Poroka.) Dne 26. februarja se je poročil Mirko Lipičar, odbornik prosvetnega društva »Zarja« ter neumoren delavec na prosvetnem polju. Njemu, kakor tudi njegovi zvesti družici Mariji, želimo obilo sreče in blagoslova v novem stanu. (Smrt.) Dne 1. t. m. smo položili k večnemu počitku 75 let staro Marijo Šuligoj iz Dola, mater vodje pevskega zbora Franca Šuligoja. Bila je dobra mati trinajstim otrokom. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen krasni pogreb. Pevski zbor ji je zapel žalostinke pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču. Pokojnici želimo lepše življenje nad zvezdami, preostalim izražamo pa naše sožalje!

Prapetno pri Št. Viški gori.

Preteklo sredo 23. t. m. smo z domačo godbo spremili k poroki na Pečine Kikelj Viktorja in njegovo nevesto Lucijo Laharnar iz Kala pri Pečinah. Bil je ganljiv prizor, redek dogodek v naši vasi. Vsi sosedje so jima voščili srečno zakonsko življenje in marsikateremu je igrala solza v obeh. To je jasen dokaz, da je bil Kikelj Viktor priljubljen vsem vaščanom. — Ko smo šli po poroki na njegov novi dom, so nas voporočencema tamošnji fantje priredili lep sprejem po starih ženitovanjskih običajih naših krajev. Novoporočenec je bil agilen član našega društva in obenem odbornik prve vrste. Želimo mu ponovno vso zakonsko srečo in da bi iz njegovega življenja vzkliko več njemu enakih življenj, tako miroljubnih in velikodušnih; več življenj tolike volje, mladih sil in poguma!

Dolga poljana.

To bi sicer lahko opravil dopisnik iz Budanj, ko je častital gospodični Ivanki Fabijan, ki se je 17. m. poročila z g. Čermeljem. Poza bil pa je omeniti poroko njene sestre Roze Čermelj, ki se je poročila z g. Janezom Pregel iz Dolge poljane. Tema dvema pa želimo mi Dolgopoljci še posebej obilo sreče! Bog ju živi!

Sv. Lucija.

Ministrski dekret je odstavil našega zaslužnega gospoda nadučitelja Josipa Rakovščka iz službe, ki jo je skozi dolgo vrsto let izvrševal z vso njemu lastno vnemo in vestnostjo. Ni nam znano, kako in kje se je bil pregrešil, vemo le to, da ga bomo težko pogrešali pri vzgoji mladeži. Naj mu na tem mestu izrečemo najtoplejšo zahvalo za doletni trud v šoli in izven nje. Želimo le, da bi tudi odslej ostal med

Zahvala.

Hčerka in sorodniki blagopokojnega

dr. Aleksija Rafaela Rojic-a

se prav toplo zahvaljujejo vsem prijateljem in znancem, ki so ga tolažili v zadnji bolezni in ga spremili na zadnji poti, zlasti preč. g. župniku Primožič-u za nagrobni govor, veleč. dr. J. Bačarju, pevskemu zboru itd.

Sv. maše po blagopokojnem se bodo brale dne 10. t. m. ob 8. uri v cerkvi sv. Antona pri stolnici.

Gorica, 6. marca 1927.

Zahvala

vsem, ki so na kakršenkoli način počastili na zadnji poti

Katarino Kofol

Najtoplejša zahvala darovalcem vencev. Bog stotero povrni še M. R., ki se je za pokojnico dosti trudila.

Žalujoči ostali.

nam in nam dejansko z nasveti kazal pot, ki je dandanes tako polna ovir in kamenja. Bog ga ohrani!

Dne 28. februarja je preminul v rokah svoje mamice v goriškem sanatoriju po kratkem trpljenju sinček = edinec gospe Ane Vuga. V nedeljo dopoldan se je še v polnem zdravju igral z otroci — dan pozneje je pa že ležal mali angelček na mrtvaškem odru. Gospej Ani izrekamo naše sožalje!

Planina pri Vipavi.

Ko prinese kak list dopis iz naše fare se občani spogledujejo. Iščejo dopisnika in v vsaki delazmožni osebi ga vidijo. Občani to ni prav! Prepričajte se le o resnici, ki jo piše v javnost kmečka roka iz vaše srede.

Če Bog da lepo vreme in bo sijalo solnce, se bo v šoli oziroma na šolskem vrtu nudila učenčem igra s krogli. Kar se prej ni nikdar smelo, se sedaj priporoča. Zato ni nič čudnega, da otroci po poti v šolo in iz šole, v cerkev k sv. maši in od maše domov le z denarjem v roki vedno igrajo. Stariši in vi vzgojitelji naše dece, pazite!

Uhanjskemu gospodu, ki je preteklo nedeljo lovil naročnike za knjige »Goriške matice« po planinski fari povem jasno, naj ne hodi sejat sovraštva med nas, ker med nami je dovolj mladih moči, ki razumejo v čem se razlikuje »Goriška Mohorjeva družba« od »Goriške matice«. Naša mladina ne gleda, da si pridobi odstotke kot vi, gospod, ampak žrtvuje brezplačno čas, da nudi našim hišam le dobre knjige in pravo časopisje. Bog živi.

REDNI OBČNI ZBOR

Ljudske posojilnice v Dornbergu se bo vršil v nedeljo, dne 20. marca 1927. ob 10. uri in pol predpoldne v posojilnični dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrdilo rač. zaključka za l. 1926.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo navzoče zadostno število članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje istotam z istim dnevnim redom pri vsakem številu navzočih članov.

Načelstvo.

Ljudska posojilnica v Bovcu
sklicuje

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

v nedeljo dne 20. marca ob 2. uri pop., kateri se bo vršil v posojilničnih prostorih z nastopnim dnevnim redom:

1. Čitanje revizijskega poročila.
 2. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora.
 3. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 4. Odobritev računa za l. 1926.
 5. Volitev načelstva in nadzorstva.
- V slučaju nesklepčnosti se bo vršil občni zbor 1 uro kasneje z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Prva kmečka gospodarska zadruga
v Selu na Vipavskem
vabi vse svoje člane k

XVII. rednemu letnemu obč. zboru, ki se bo vršil dne 27. marca t. l. v hiši št. 90 v Selu, ob 10. uri predp. s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje rač. zaključka za l. 1926. in odobrenje istega.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Razno.

Odbor.

Dnevni red OBČNEGA ZBORA
Kmet. posojilnice na Št. Viški gori, ki se bo vršil dne 19. marca 1927:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaklj. za l. 1926.
4. Volitev novega načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

VABILO

k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU
Ljudske posojilnice v Hudajužni,

r. z. z n. j., ki se bo vršil dne 20. marca ob 2. uri popoldne v lastnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev računov za leto 1926.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vljudno vabi

Odbor.

Listnica uredništva.

B. T., Novaki 17: Potnega lista v Rusijo sploh ne morete dobiti.

C. M., Soča: Poslanec je zdaj v Rimu (Montecitorio, Roma).

K. J., Podmelec 102: Naslov obrtnika je: Jericijo Alojz, krojač, Kanal.

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče«: Veleč. g. Janko Pišot 85 L, svoto, ki jo je v veseli družbi na svatbi g. Filipa Štrancarja iz Planine pri Vipavi 49 z gđčo Kristino Bolé iz Avberja na Krasu 13 po priporočitvi č. g. Jankota nabral g. Janez Štrancar vigo »Revež« na Planini dne 27. II. — Srčna hvala in na mnoga srečna leta! — Preč. g. Anton Ellner, župnik v Dolenji pri Boljuni, preplačilo za »Nova pota« 13 L; p. n. gošpa Avgusta Poniž v Ajdovščini 30 L. — Srčna hvala in Bog po plačaj!

LJUDJE SE VARAJO,

ker mislijo, da so na dobičku, ako kupujejo cene makarone. Varčna gospodinja kupuje le »Pekatete«, ker se zelo nakuhajo in ker so redilne. Zanesljivo prave v ½ kg originalnih zavojih.

Dekle iz dežele večša samo slovenskega jezika želi vstopiti v goštilno ali restavracijo, da bi se učila kuhanja. Najraje v Gorici. Naslov pove uprava »Gor. Straže«.

Pozor! — Del Fabro Leopold, kovaški mojster v Lokavcu št. 213 išče kovaškega učenca, starega od 14 do 16 let. Kogar veseli, naj se oglasi pri goriimenovanem.

Na prodaj je posestvo v Vrtočah pri Mirnu obstoječe iz novo zidane hiše in zemljišča pripravnega za vinograd; leži na lepem solnčnem kraju, meri približno 10 njiv. Natančna pojasnila se dobe v Dornbergu, S. Gregorčičeva ulica 6.

Na prodaj je na Idriji pri Bači posestvo obstoječe iz nove hiše, hleva, zraven hiše je mlin na dva kamna in pripraven za vsako centralo. K hiši spadajo velike njive, travniki, senožet in dva gozda. Reči se lahko 7—8 glav živine. Lega na ravnem, pol ure od postaje Sv. Lucije. Pojasnila daje Jožef Baloh, Idrija pri Bači 95, p. Sv. Lucija.

Dr. A. Grusovin

se je preselil s svojim zdravniškim ambulatorijem v ulico Arcivescova do št. 7., I. nadstropje, nasproti škofije.

VODA »DELL' ALABARDA«

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. — Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellonovich, Trst, via Giuliani 47 in v trgovini Fiegel v Gorici, Via Carducci št. 9. — Lastnik F. Bolaffio.

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE

ROBERT BERKA

Gorica, sedaj Corso Verdi 36. Laboratorij otvoren že leta 1918. Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6., ob nedeljah in praznikih od 9.—12.

Soba, eventuelno tudi s hrano se odda gospodični. — Naslov pove uprava.

Prodajalko, spretno manufakturnistino sprejme takoj trdka Fr. Repič v Ajdovščini.

Kmetovalci in vrtnarji, Pozor!

Pristna in zjamčeno kaljiva poljska, vrtna, travniška in cvetlična semena dobite le pri trdki

„VINOGRARIA“ v Gorici, Piazza della Vittoria (Travnik) št. 4

Vsi stalni in večji odjemalci dobijo zastoj poučno knjižico iz vrtnarstva, ki jo je izdala trdka.

Zahtevajte cenik!

Lastnik: Just Ušaj, agronom.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

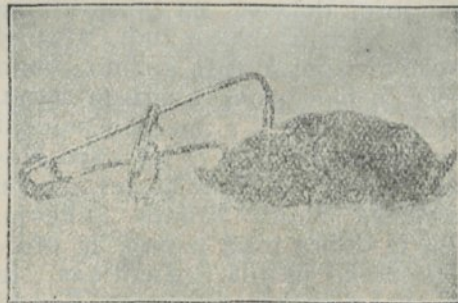
Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna. Blago solidno! Cene zmerne!

Plačam najvišje cene za kože lisic, podlasic, kun, zajcev, mačk, veveric, jazbecov in krtov.

Delavnica za strojenje in barvanje

WALTER WINDSPACH - Gorica, Via Carducci 6

Na željo daja pojasnila in preskrbuje pasti.

Velike tovarne

Po znižanih cenah
(AL RIBASSO)

UDINE — Via Savorgnana 5 — UDINE

Začetek velike pomladanske prodaje.

Navajamo cene nekaterih predmetov:

Obrobljeni žepni robci	L. -40	Otroški povoji	„ 1.30	Obposteljne preproge „Reclam“	„ 4.25
„ prtiči za čaj	„ -60	Madapolan „Piave“	„ 1.95	Ženske svilene nogavice	„ 3.95
Žepni robci beli z robom „Ajour“	„ -90	Domače platno	„ 2.40	Ženske jopice	„ 4.50
Moške nogavice „Fantasia“	„ 1.20	Pravo platno „Madonna“	„ 2.50	Angleški batist „Mahò“	„ 4.60
Laneni prtiči	„ 1.20	Domače moške nogavice	„ 2.25	Pobeljena prtenina	„ 5.90
Brisače „Reclam“	„ 1.50	Nogavice z dvojno peto	„ 2.25	Domače platno 150 cm.	„ 4.90
Brisače za posodo na kvadre	„ 1.50	Gobaste brisače	„ 2.25	Vezene srajce	„ 10.—
„ „ „ voglate	„ 1.70	Moderčki vezeni	„ 2.95	Žamet za lovce	„ 9.—
Plenice gobaste	„ 1.70	Angleško jajčasto blago	„ 3.30	Vezeni „Combineus“	„ 10.—
Moške srajce „Oxford“	„ 1.90	Pravo platno „Scuola“ 80 cm.	„ 3.90	Posteljno pregrinjalo za 1 osebo	„ 17.90
Plenice na pol lanene	„ 1.95	Blago dvojno tkano	„ 37.0	Servis za 6 oseb	„ 27.—
Ženske prozorne nogavice	„ 1.95	Preproge iz jute	„ 4.25		

Bogata izbira moškega in ženskega sukna. — Žamet za lovce. — Izdelano perilo. — Bombaževina. — Platneno fino blago in bombažasto vsake velikosti. — Prtenina. — Brisače »Fiandra«. — Pleteno blago volneno in bombažasto. — Preproge. — Tapeti »Juta« in »Cocco« za hodnike. — Zavese. — Blago za moštiljo. — Volnene plahte in posteljna pregrinjala vsake mere. — Oprema za neveste. — Popolne garniture za restavracije, zavode, ustanove itd. — Izdelane žimnice in matrasi iz volne.

Posebna izbira domačih in orijentalških preprog.

N. B. - Blago s katerim bi ne bil odjemalec zadovoljen, se sprejme nazaj.

CENE STALNE

Poseben popust razprodajalcem

Nihče ni prisiljen kupiti blaga, če vstopi v trgovino.

Postrežba v slovenskem in nemškem jeziku.

VIDEM - Via Savorgnana - VIDEM